

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ"ב שבט תשפ"א | דף היומי בבלי: פסחים עה | דף הכולל: ראש השנה י.
דף היומי בהלכה: מסעיף י"ז עד סימן תקנ"ב סעיף ב'.
מוסר: שם עולם - אך באיזה ענין' עד פרק ב'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: 'ובעבור שהלשון קלה' עד שער השקר 'ויש בענין השקר'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"אני יודע מיהו הכלב הזה", אמר לי סבי הגרי"ז סגל זצ"ל | "כשראיתי היכן נפתח הספר, נותרתי נרעש על עומדי!" | מיהו היהודי שזכה לחתום 'הסכם יששכר וזבולון' עם מרן הגר"ע יוסף? | 2076

פרשת השבוע

כשהגישו את האבן לרבינו שמח מאד, וסיפר שלפני הרבה שנים אחרי מלחמת ששת הימים היה אחד נוסע עם טנדר ומוכר אבנים כאלו בבני ברק, וכבר שנים נפסק הדבר, ושנים רבות לא ראה את האבן

'האבן מהר סיני' ששכנה בארון הסגור בחדרו של מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל - הסיפור המלא

אדיר שממס חומר מתכתי בשם 'מנגן', שמהחום נדחס ומצייר מבחוץ על הגרניט. אבל אין שום מקום בעולם שהדבר ממש בתוך האבן. אין מקום שכאשר שוברים ושוברים כפי שיבואר לקמן, חוזר הדבר. רק כאן בהר סיני].

התפעלו אותם אנשים רחוקים והחליטו לעשות מעשה. סיכמו עם ממשלת מצרים ועשו חוזי מסחר שיאפשרו להם לשווק את האבן מחוץ לגבולות מצרים [מובן שחוץ מהתפעלותם מהזכר שהשאייר הקב"ה רצו להרוויח רווח ממוני, ולמעשה להרוויח מסתבר שלא הרוויחו מכל מיני סיבות שאין כאן המקום להזכירם].

אחד ממשפחתם של אותם אנשים למד בשיעור של רבינו, ושלחו איתו סלע גדול בגודל של כשלושה אגרופים שבור לשנים או שלשה חלקים, כך שניכר שצורת השיח - צורת הסנה נשאת גם אחרי ששוברים את האבן.

כשהגישו את האבן לרבינו שמח מאד וסיפר שלפני הרבה שנים אחרי מלחמת ששת הימים היה אחד נוסע עם טנדר ומביא אבנים כאלו ומוכרם בבני ברק, וכבר שנים נפסק הדבר, ושנים

לפני כ-15 שנה [תש"ס] הגיעו אנשים לרבינו והביאו לו סלע גדול מהר סיני. אותם אנשים היו אז רחוקים מתורה ומצוות ומתוקף תפקידם בצבא הגיעו להר סיני ושם נתקלו בפלא האבן. ראו סלע (סלע גרניט חזק כהסוג שעושים ממנו שיש למטבח) שעליו מצוייר כעין שיח, וראו ששוברים ושוברים אותו ובכל פעם ששוברים נשאר צורת השיח. כשביררו את הדבר התברר להם שהם לא הראשונים שנתקלו בתופעה, זה דבר ידוע, ויתירה מזאת, לא נודע הדבר רק בימינו אלא כתוב בספרים כבר לפני מאות שנים.

אגב, מאוחר יותר סיפר ר' ישראל פרידמן שיח' על שכנו ר' נפתלי טייק שיח' מפתח תקוה, שעשה מחקר על האבן וכתב ספר על כך ושלח את האבן [את סלע הגרניט שעליו ציור הסנה] לאוניברסיטה העברית, ששם יש מיקרוסקופ אטומי, ושם בחנו את הסלע וגילו שגם באטומים שלו מצוייר ציור הסנה. ועוד התברר שאין שום מקום בעולם שיש תופעה כזו [יש בעולם מקומות שיש כעין ציור חיצוני על האבנים, ונובע הדבר מחום

קטנה מצויר צורת הסנה שנראה בו למרע"ה. והוא ענין חיזוק האמונה, אף שאנו עם ישראל ויראי השי"ת אין לנו צורך בזה כי מאמינים באמונה שלימה בהשי"ת ובתורתו הקדושה באמונה פשוטה וטהורה, עם כל זה ענין גדול הוא לחזק אלו נכשלים הם. וע"ז באתי חתום בכ"ה בטבת שנת תשל"ט בנוא יארק. נאם משה פיינשטיין".

לאחר מכן שם רבינו את האבן על שולחנו והראה כמעט לכל מי שנכנס לחדרו את מה שהשאיר הקב"ה בעולמו זכר לחזק האמונה. לאחר זמן שמו את האבן בארון ומידי פעם היה מבקש רבינו עפ"י הצורך להוציאה להראותה לפי נסיבות הענין שהיה. ורבות מהפעמים היה זה בשיעור חומש, שם נגעו הרבה בענייני אמונה.

פעם אחת לפני כניסת שבת ראה אחד התלמידים במדרש שלסנה יש חמש עלים, וז"ל המדרש: דבר אחר, מתוך הסנה, רבי נחמן בנו של רבי שמואל בר נחמן אומר, כל האילנות יש מהן עושה עלה אחת ויש מהן שתים או שלש. הדס עושה שלש, שנקרא (ויקרא כ"ג מ') עץ עבת. אבל הסנה יש לו חמש עלין. אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, אין ישראל נגאלין אלא בזכות אברהם יצחק ויעקב, ובזכותך, ובזכות אהרן (שמות רבה שמות פרשה ב).

הוא התקשר להרה"ג ר' נח שטיינמן שליט"א נכדו הנאמן והמסור של רבינו, והוא סיפר זאת לרבינו. ורבינו מלהט הקודש וביקוש האמת שאל כמה זמן נשאר עד השקיעה - רבינו אוחז שאבן זו היא מוקצה בשבת - וכשראה שנתרו עוד כמה דקות [כמה דקות ל-35 דקות לפני השקיעה שזה הזמן בו נוהג רבינו להדליק נרות שבת] הביא רבי נח זכוכית מגדלת ענקית שהיתה בבית רבינו לבדוק הדבר על האבן [חלק מבדי הענפים מטושטשים, ובאלו הברורים רואים 5 עלים] והספיק מרן לפני שבת לשמוח בזה שראה את מה שהביא המדרש באותה האבן.

שנים אח"כ, האברך החשוב רי"ס שליט"א הכין תושבת מעץ וכתב עליה אבן מהר סיני - השם שנוהג רבינו לקרוא לאבן זו, ויחד שם מקום לחלקי האבן ולשברים הקטנים שנשברו ממנה ושם אותם. ושם רבינו בכך וביקש לשים את התושבת עם האבנים במדף בתוך הארון הנעול שבחדרו וכך שמורה האבן בארונו של רבינו עד היום.

(מזקנים אתבונן אמונה וביטחון ב' עמ' 111)

רבות לא ראה מרן את האבן. והיה ויכוח ממוני, רבינו דרש לשלם על האבן והם טענו שזכות היא עבורם שיהיה לרבינו האבן, ולא ויתר להם ושילם.

בהמשך הביאו התלמידים קמיה ממה שכתבו הראשונים והאחרונים בענין:

בפרקי דר' אליעזר [פרק מ"א], ובאבן עזרא [שמות ג' ב'], בחזקוני [שמות ג' א'] וברבינו בחיי [שמות ג' א'] מובא, שהר סיני הוא במקום שבו היה הסנה ועל שמו הוא נקרא הר סיני, על שם מעשה הסנה ע"ש.

המגלה עמוקות פרשת שמות כתב וז"ל: "בפירוש קארקאש של מורה נבוכים, איתא התם שעל אבנים המסבבים את הר סיני יש בהם צורת סנה. אם חוצבים כל אבן לחתיכות, על כל חתיכה תמצא צורת אילן סנה..."

ורבי יעקב עמדן בספרו בירת מגדל עוז בפרק בית המידות ... ציטט את מש"כ הרב משה הנרבוני המפרש למורה נבוכים להרמב"ם [אחד מהראשונים מלפני כ-700 שנה] וז"ל: "דע כי הר סיני העידו עליו כי האבנים הנמצאים בו יצמיד עליהם הסנה, ולכן נקרא ההר ההוא סיני על שם הסנה וגו'. ואחד מנכבדי ברצלונה מבני בן חסדאי הביא עמו מן האבנים ההם, וראיתי בו הסנה מצויר [מצויר] בתכלית הצויר, והצויר ציור א-לוהי. ושברתי האבן לחצאים ונגלה הסנה בכל חלק, וחלקתי אותו לחלק לחצאים ונמצא הסנה מצויר [מצויר] בשטח כל חלק בפנימיותו. וכן פעמים רבות, עד שהיו החלקים כדמות בוטנים ועדיין הסנה בהם. ונפלאתי על זה, ע"כ. וכן כתב האפודי ז"ל".

והוסיף היעב"ץ על דבריו וז"ל: "וראיתי א' מאבני ההר הזה שהיה מצויר מצויר בו הסנה בתכלית ציור א-להי בגוון מתחלף לגוון האבן, וחלקתי האבן והוא לחלקים רבים ונראה בכל אחד ואחד צורת הסנה". וכן כתב בעל הלבושי שרד בספרו ערבי נחל פרשת שמות וז"ל: "ונודע שצורת סנה נראה בכל אבני ההר ההוא, הר סיני, והועד עליו דבר פלא שאבן מהר סיני יש בו צורת הסנה, ואם ישבר האבן לשנים יש בכל אחד צורת סנה קטן מבראשונה. ואם ישבר לרבה יש בכל חלק צורת סנה קטן מאוד כפי גודל חלק האבן, אבל סנה שלם נמצא בו".

וכתב הגאון הגדול רבי משה פיינשטיין זצ"ל וז"ל: "...הביא איתו חתיכות קטנות מאבני הר סיני אשר בעל הערבי נחל והמגלה עמוקות והר' יעקב עמדן מעידין איך שעל כל חתיכת אבן אפילו

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הודעתי למרן כי האירוע בוטל והודיתי לו על שהסכים להשתתף. מרן הגיב בתמיהה: "זכי עלה על דעתכם שאשתתף?! הרי אינני משתתף במסיבות". נדהמתי: "הרי רבינו הבטיח לי שיבוא!!"

Aharon Krohn/Flash90

הדברים שמרן שר התורה שליט"א מסוגל לשכוח...

"משולח מטעם ישיבות נובהרדוק הגיע לקארלין ונכנס אצל הגאון רבי דוד'ל קרלינער זצ"ל, בעל 'שאלת דוד', שהפליג מעבר לגבורות תשעים ועיניו כהו מראות. ישב הגאון ושינן תלמודו בעל פה. נתן לו המשולח שלום והחזיר לו שלום. שאל מי הוא ומה רצונו, אמר שהוא המשולח מנובהרדוק. שאלו כמה היה רגיל לתת בכל שנה, ונתן תרומתו. ישב המשולח לכתוב קבלה על הסכום והגאון שב לתלמודו בקול ערב ובנעימה. היה קול הלימוד ערב, המחזה מרנין, ורגלי המשולח כבדות. ישב והאזין ללימוד, כיצד הגאון חורז מגמרא לרש"י ומרש"י לתוספות ומסכם בבהירות שיטות הראשונים ודעות הפוסקים, וראיותיהם לכאן ולכאן, כשהוא בונה וסותר. מצדד ומסכם.

"לפתע נשא ה'שאלת דוד' עיניו וראה את המשולח. נתן לו שלום ושאלו: 'מי הוא כבודו?'... הבין המשולח שמחלת השכחה תקפה על הגאון, וענה: 'אני הגובה של ישיבת נובהרדוק. קיבלתי ממר תרומה וכתבתי לו קבלה'. נטלה הגאון ושב לתלמודו. אך כעבור כמה דקות הבחין שוב במשולח, והמחזה חזר על עצמו: 'מי הוא מר, ומה רצונו?' שב המשולח ואמר שכבר קיבל מבוקשו. "נאנח ה'שאלת דוד' ואמר: 'אח, לא עליכם, השכחה גוברת עלי באופן נורא. אני שוכח ממש מרגע אחד למשנהו. אבל את הש"ס, ברוך השם, אני זוכר כפי שזכרתיו בהיותי בן שש עשרה! ולא שכחתי כלום...'. כשהגיע המשולח לראדין ופגש במרן ה'חפץ חיים' זצ"ל, סיפר לו בהתפעלות אשר ראו עיניו.

"לא עבר זמן רב, וה'שאלת דוד' נפטר לבית עולמו. והנה בבית המשולח התקבל מברק מה'חפץ חיים', ובו נתבקש לבוא לראדין ביום פלוני. כשהגיע, הודיעו ה'חפץ חיים' שעומד להעריך מספר מר לרבה של קארלין, והריהו מתבקש לעלות לבימה ולספר את המעשה ברבים. אמר המשולח: 'רבי. אדם פשוט אני, ואיך אעמוד במקום גדולים להספיד בראדין את זקן הדור!' הרגיעו ה'חפץ חיים': 'תנוח דעתכם, אני הוא שמספיד. אתם רק תעלו לפני ותספרו את המעשה'..."

(דברי שיח בא תשע"ה)

סיפר הגאון ר' נתן איינפלד שליט"א: בשנת תשס"א היתה לי סייעתא דשמיא מרובה להשיג כמה תורמים גדולים שהרימו תרומתם בסכום של כמה מאות אלפי דולר למבצר התורה כולל 'חזון איש'. חשבתי שהכרת הטוב מחייבת לערוך עבורם מסיבת הוקרה מטעם הכולל. ברם, מפאת עומס עיסוקיהם היה ברור מראש שלא יאותו לבוא במיוחד לארץ הקודש אלא אם רבנו הגר"ח קנייבסקי שליט"א יאות לשבת בראש ולהאציל עליהם ברכותיו.

עליתי ושטחתי בקשתי, אולם רבנו דחה אותה על הסף באמרו: "אם אתחיל להשתתף במסיבות, לא יהא לזה סוף, ותורת אימתי נעשית? גדר גדרתי, שאיני משתתף בשום מסיבה!".

אמרתי: קטונתי מלהעבירו על גדרו, אך זאת אוכל לומר, שאם כת"ר לא יבוא, תתבטל המסיבה. שכן יודעני בוודאות שהם לא יבואו אם לא ישתתף בה, ובפרט שהמדובר הוא בכולל חזו"א שיסודו ע"י מרן החזו"א זצ"ל, וכן היה קרוב ביותר לרבנו בעל הקהילות יעקב זצ"ל.

חשב רבנו ואמר: "בלא נדר אשתתף, אתם יכולים לומר להם זאת".

המסיבה נקבעה לבין הזמנים תשס"א אחרי תשעה באב. הכל היה ערוך ומוכן. אך לפתע הורע המצב הבטחוני, והגבירים ביטלו את הגעתם. נכנסתי לבית רבנו ואמרתי: לנגד עינינו מתקיים הכתוב 'רצון יראיו יעשה' (ע' רש"י חולין ז עב, שהקב"ה נותן לבו על רצונם של צדיקים, שלא להעביר דעתם), וסיפרתי שהמסיבה בוטלה, ואני מודה לכם שרציתם להשתתף במסיבה. אמר רבנו: "זכי עלה על דעתכם שאשתתף במסיבה? הן גדר גדרתי שאיני משתתף במסיבות מכל טעם שהוא!..."

נדהמתי. אמרתי: "אבל הבטחתם לי שתבואו, כיון שלכולל חזו"א דין אחר!". והשיב ואמר שאיננו זוכר שאמר כך מעולם! ובענוותנותו כי רבה, הוסיף רבנו ואמר: "אין זה דבר יוצא דופן. אספר לכם מעשה שהיה:

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

למשמע השאלה עלה חיך על פניו של רבינו והוא השיב: "איך מקבלים טעם בלימוד? לומדים!"

הזראות, הדרכות ומעשים ממוין שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א, אשר נרשמו ע"י נכדו נאמן ביתו הרה"ג ר' אריה קניבסקי שליט"א על פניו של מרן שליט"א עלה חיך למשמע השאלה, והשיב: "איך מקבלים טעם בלימוד? לומדים! ככל שלומדים יותר כך נהנים יותר מהלימוד! הדרך הטובה ביותר היא רק לשבת וללמוד וללמוד!". ולאחר מכן פנה אל אבי הילד ושאל: "אתה לומד עם הבן שלך?, אתה צריך ללמוד איתו, תלמד איתו כמה שאתם יכולים וכך אי"ה הוא יגדל לת"ח!".

התפרסם ב'טליושר' 6881* - קו התוכן של ארגון 'ארחות יושר'

מידי יום מקבל מרן שליט"א ילדים בני י"ג שנה לקראת הבר מצווה, שבאים להתברך, כפי שנהוג בכל ישראל מקדמת דנא. רבים מוספים לבקש בנוסף לברכה - גם עצה, מה לקבל על עצמם, במה להתחזק וכו'. בדרך כלל מרן שליט"א משיב להתחזק בלימוד התורה הקדושה. השבוע כאשר נכנס אברך עם בנו לקראת הבר מצווה, ביקש האב לשאול בשם בנו 'כיצד זוכים לקבל 'טעם' בלימוד...'

קול העם

איכשהו הצלחתי לזהות בחשכה היכן מונח ש"ס המשניות הגדול, שלפתי באקראי את אחד הכרכים ופתחתי אותו... ואז נותרתי נרעש על עומדי. המסר השמימי הישיר שקיבלתי, היה ברור וחלק

ואמונתך בלילות - צרור סיפורי השגחה פרטית ששיגר אלינו אחד מקוראי 'הפנתח'

את עצמי שעה קלה לפני כניסת השבת, לאחר עבודת "והכינו את אשר יביאו" כדבעי, כאשר הנני עוד מחוסר טבילה מטהרת לכבוד שב"ק, וכאשר מעיק עלי עול נוסף שטרם עלה בידו לסדרו: אני מקפיד לתת בעש"ק בשעת הדלקת נרות סך 17 שקלים לצדקה, לקופה פלונית ופלונית, תקנת קודש בקהילתי - אך כסף אין. לא הצלחתי להשיג מזומנים, ומשום מה נשטט ממוחי שקיימת גם אפשרות לתרום באשראי טלפונית.

אדהכי והכי אני רץ למקווה, ושם מגלה 'הסתבכות' נוספת: הכניסה למקווה בשעה זו היא בתשלום 12 ₪. אני שכחתי, והצטיידתי ב-10 ₪ בלבד. אין זמן לרוץ הלוך וחזור. עשרים דקות לפני שבת.

אני יוצא מבלבל ולחוץ החוצה: למישהו יש כאן אולי שני שקל? בחוץ, ליד מקווה הכלים, עומד יהודי ומכשיר כליו לכבוד השבת, שומע את לחצי, מוציא מכיסו שטר של עשרים שקלים, מושיט לי ואומר: "קח. את העודף שים בצדקה!!!"

1. שח לי יידי מעשה מפליא שאירע לו בליל שבת האחרונה: "יש לי חוק קבוע ללמוד כמה משניות בכל יום, לא לימוד עמוק ועיוני, אלא יותר שינון. אני אווז כעת במסכת שבת, שהיא מסכת ארוכה. בימים האחרונים חשבתי בליבי אולי ללמוד שלא לפי הסדר, לא להיות 'תקוע' באותו מקום, בהתקדמות איטית, אלא ללמוד מעט פה ומעט שם, וכך 'לטעום' משאר חלקי התורה שבמסכתות אחרות.

בליל השבת האחרונה התארחתי בדירתו של גיסי שליט"א, והגעתי בליל שב"ק מאוחר אל הבית. זכרתי שטרם למדתי את המשניות להיום, ניגשתי לארון הספרים בתוך העלטה ששררה בבית, שם, בעזרת האור הקלוש שהסתנן מחדר אחר זיהיתי היכן מונח ש"ס המשניות הגדול, שלפתי את אחד הכרכים ופתחתי באקראי. והיכן נפתח הכרך? - במקום המדוייק בו אחזתי במסכת שבת! בהסתברות של אחד לאלפים. המסר השמימי היה ברור וחלק...

3. עליתי לאוטובוס פרטי מאורגן לכינוס כלשהו. בהתאם להנחיות, כמובן. על האוטובוס אני נזכר ששכחתי להצטייד

2. הנ"ל ממשיך במעשה מפעים נוסף, הפעם כמה חודשים אחורה: היה זה יום שישי 'שחור'. לחוץ ועמוס במיוחד. וכך אני מוצא

הגיע בדיוק בזמן, ומבלי שציפיתי לו כלל.

4. ידידי ערך ברית בשעטומ"צ. חוץ מהכנת הלב והמוח למצווה, הכין גם את הכיס במצלצלין עבור תשלום כל הנלווה. רק בשעת מעשה, כאשר כבר לפני הברית שילם מראש על האולם והסעודה ועוד מספר הוצאות, גילה לפתע כי חישובו היה מוטעה, וחסרים לו 300 שקלים עבור 'מענק' למוהל.

אבל, אפילו שניה אחת של דאגה לא היתה לו, כי הוא קלט את זאת רגע אחד אחרי שהסנדק ניגש אליו ונתן לו - כהשתתפות בסעודת המצווה כנהוג - סך 300 ₪ בדיוק!...

באמצעי תשלום. אמרתי לגובה שאשלם אי"ה בדרך חזור. לא נעים ללוות, והעדפתי לדחות את אי-הנעימות, עד שלא תהיה ברירה. ומלבד זאת, למה ללוות כבר עכשיו אם אפשר להמתין לחזור? הקצרה יד ה' מלהושיע? בחזור, כבר היה לי כסף מזומן מן המוכן. בלי ללוות שקל... איך? אתם שואלים.

אחר הכינוס ניגש אלי מכר ודוחף לי ליד כמה שטרות בשליחות פלוני. אותו פלוני העוסק בהפקת אירועים, הפיק לי אירוע משלי - בשמחות אצל כל עם ישראל - לפני מספר שבועות, ואחר כך חישב ומצא כי המחיר צריך להיות פחות ממה שסוכם, והוא, כמו יהודי הגון מחזיר את היתרה. ומגלגלין זכות על ידי זכאי, הכסף

יהלומים מגדולי ישראל

הגאון רבי דוד יוסף שליט"א חושף: מדוע הסכים מרן הגר"ע יוסף זצ"ל לחתום על 'הסכם יששכר זבולון', ומיהו ה'זבולון' שבחלקו נפלה הזכות העצומה הזאת?

"עץ חיים היא למחזיקים בה"

והוא לא השתהה ומיד ישב וכתב בכתב ידו את נוסח ההסכם. העברתי את ההסכם לנדיב, שמצידו שאל לאן להעביר את הכסף. כשאאמו"ר שמע את השאלה אמר לי: "הרי הוא חתם עמי, לכן שיעביר אלי את הכסף". ואכן הנדיב העביר את הכסף לחשבוננו האישי של אאמו"ר.

לאחר מכן קרא לי אאמו"ר ואמר לי: "גם אני רוצה לזכות לתרום כסף לצדקה..." והוציא פנקס צ'קים וכתב לי בכתב ידו את מלא הסכום, ולא השאיר אף פרוטה לעצמו.

בתרומתו זאת, החזיק היהודי את הכולל במשך חמש שנים! וזכה בזכות העצומה להיות שותף בתורתו של מרן אאמו"ר צוק"ל.

לפני כמה שנים פגשתי בו שוב, והפצרתי בו, שימצא לי את ההסכם שהוא שחתם עם אאמו"ר שנכתב בכתב ידו, אך כמה שחיפש לא עלה בידו...

(מעייין השבוע, שמות תשפ"א; ייש"כ להרב פנחס זרביב שליט"א, מכון 'למעשה')

סיפר הגאון רבי דוד יוסף שליט"א, ראש ביהמ"ד יחוה דעת וחבר מועצת חכמי התורה:

"לפני כעשרים שנה חי יהודי נדיב בארצות הברית ושמו ר' אדי (עזרא) מצרי ע"ה. הוא נפטר לא מכבר, לאחר חג הפסח תש"פ. בזמנו הוא הביע בפני את רצונו לתרום סכום עתק לבית המדרש 'יחוה דעת' לאחזקת האברכים, אך זאת - בתנאי שאאמו"ר מרן צוק"ל בכבודו ובעצמו יחתום עמו על הסכם יששכר זבולון'.

בתחילה סירבתי לבקשה מחמת כבודו של אאמו"ר, לא ידעתי כיצד ניתן לבקש ממנו בקשה שכזו. לאחר זמן, בהזדמנות אחת סיפרתי לו את הדברים, ולהפתעתי הוא הגיב ואמר: "למה לא? הרי אם אחתום עמו, הכסף יהיה שייך לי, ואז כביכול אני הוא זה שתורם לאברכים". הורה לי לומר לאותו נדיב שהוא מסכים לדבר.

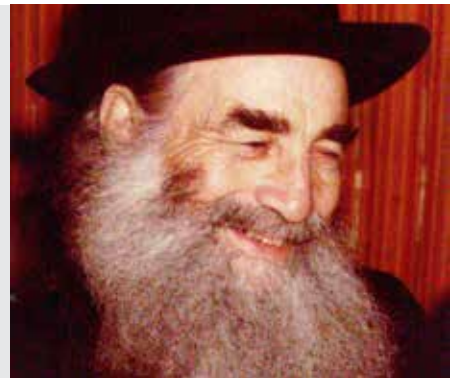
מיד יצרתי קשר עם הנדיב, ושאלתי אותו אם התנאי עדיין עומד בתוקפו, ואכן נותר הוא בהבטחתו. חזרתי למרן אאמו"ר,

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הגרי"מ פיינשטיין זצ"ל ששמע את דבריו של בן המשפחה, קלט ברגישותו המיוחדת את אי הנעימות הגדולה שנגרמה לבחור, וביקש לחלצו ממבוכתו. הוא פנה מיד אל מעיר ההערה ואמר בפליאה...

"כמה חכמה וצדקות יש כאן! כמה מדות טובות יש כאן. כמה רגישות לזולת!"
 - סיים הגרמ"מ שולזינגר זצ"ל את סיפור המעשה, שבדידו הוו..."

חתנו של הגרי"ז, הגאון רבי יחיאל מיכל פיינשטיין זצ"ל, על אף היותו שקוע באמירת תהלים, שמע את אותו משפט שאמר בן המשפחה... הוא שמע את הנימה שבה נאמרו הדברים. הוא הבין בחכמתו ובצדקותו הגדולה את העלבון והבושה הנוראה שתקפה את הבחור הצעיר והוא ידע כי חייב הוא לשמור על כבודו. מה עשה? בו במקום הוא פנה אל מעיר ההערה ואמר בפליאה: "האינך יודע? הלא בחור זה הנו יותר מבן משפחה, הוא היה אצל הרב יותר מבן!" וסיים רבי משה מרדכי: "כמה חכמה וצדקות יש כאן! כמה מדות טובות יש כאן. כמה רגישות לזולת!"

(שר התורה)

המעשה דלהלן סופר על ידי בעל המעשה הגאון רבי משה מרדכי שולזינגר זצ"ל: היה זה במלאת שלושים יום לפטירתו של הגרי"ז מבריסק זצ"ל. הנער רבי משה מרדכי שהיה אז בחור צעיר כבן 17 החליט לעלות להר המנוחות לציונו הטהור. משהגיע למקום הבחין כי רק בני המשפחה נמצאים ע"י הציון ואומרים תהילים. הרגשת אי נעימות מילאה את לבו בראותו כי הוא 'זר' במקום בקרב בני משפחת הגרי"ז. והנה משהתקרב עוד, הצליח אף לשמוע איך שאחד מבני המשפחה מתבטא: "מי זה הבחור הזה? כלום גם הוא מהמשפחה?". כלומר: מה בדיוק הוא עושה כאן?...

יומא דהילולא

"ביום י"ב בתשרי תשמ"ו הלכתי לטייל עמו, והנה כלב בא לקראתנו ונשאר לעמוד לדינו. אמר זקני: 'הכלב הזה הוא גלגול מבעל לשון הרע, ואני יודע מיהו!' כשסיים דבריו, נפנה הכלב והלך"

ליומא דהילולא של הגה"צ רבי יהודה זאב סגל זצוק"ל

הקהלות יעקב מסטייפלא זצוק"ל, ויבלח"א גדולי וזקני דורנו. כידוע, כל ימי הזהיר ועורר בענין שמירת הלשון. מקושר היה מאד לתורתו של מרן בעל החפץ חיים, היה מכנס כינוסים ועצרות לדבר ולעורר בנושא זה. ביזמתו הוקם הועד לשמירת הלשון, והוא אף יסד את הלוח התמידי ללימוד הלכות שמירת הלשון שנפוץ בכל העולם. בלוח זה ראה את משאת חיי, ואף צוה שיקברו אותו יחד עם הלוחות, וביד ימינו להניח את הלוח האחרון שהדפיס. הוא אמר שהלוחות האלו יהיו כרטיס הכניסה שלו לעולם הבא. נכדו הגר"א עהרנטרייא שליט"א רב ביהמ"ד 'זכרון בנימין' מספר: ביום י"ב בתשרי תשמ"ו הלכתי עמו לטייל ברחובה של עיר והנה כלב התקרב לקראתנו ונשאר לעמוד על דינו. נענה זקני ואמר: "הכלב הזה הוא גלגול מבעל לשון הרע, ואני יודע מיהו!" כשסיים לומר זאת, נפנה הכלב והלך לו. זה מעשה פלא,

הגה"צ רבי יהודה זאב סגל זצוק"ל נולד באנגליה לאביו הג"ר משה יצחק זצ"ל, וגלה למקום תורה לישיבת מיר. היה מבחירי תלמידי הישיבה במיר המעטירה, ממקורביו של ראש הישיבה מרן הגאון רבי אליעזר יהודא פינקל זצוק"ל. סמוך למלחמת העולם חזר לעיר מגוריו במאנשעסטער, שם הקים ביתו. בשנות צעירותו נמנה עם ראשוני כולל הרבנים בגייטסהעד שבראשו עמד אז הגה"צ רבי אליהו דסלר זצוק"ל. לאחר הסתלקות אביו הרה"צ רבי משה יצחק זצ"ל, נקרא למלא מקומו בהנהגת הישיבה במאנשעסטער, ומאז במשך ארבעים שנה ניהל את הישיבה וזכה להקים דורות של תלמידי חכמים ויראי ה'. נערץ היה על כל גדולי הדור הקודם וגדולי דורו, ביחוד היה מקורב ומיודד עם רבו רבי א"י פינקל זצ"ל, רבי אהרן קוטלר זצ"ל, האדמו"ר מסאטמר זצ"ל, רבי איציק'ל זצ"ל מאנטווערפען ובעל

כי לא היתה דרכו לדבר כך.

מפורסם היה רבנו בעבודת התפלה המיוחדת שלו. כל תפלותיו בדמעות שליש, כל ברכה שלו בכונה ובדקדוק עצום. השתתף בצער הזולת, קרובים ורחוקים כאחד, עד שנתקיימו בו דברי חז"ל "עד שיחלה עצמו עליו". רבים נהרו לפתחו לבקש ברכתו ולהזכירם בתפלתו. מעשה היה באחד שביקר בישיבה, ורשם את שמו על גליון הסיידור של רבינו, ליד ברכת "אתה חונן" שבשמו"ע, כדי שרבינו יזכירנו לטובה ויתפלל על הצלחתו בתורה. כעבור זמן התחרט הלה על הדבר והבין שעשה שלא כשורה, והחליט לבקש את סליחתו של רבינו, אלא שרבינו לא הבין כלל במה המדובר: "מעולם איני מביט חוץ לתיבות סידור, ולא הבחנתי כלל במה שכתוב על הגליון..."

פעם שאלו את רבינו כיצד הגיע למה שהגיע? ענה להם במלה אחת "בהתמדה". את ההתמדה הזו רכש מהיותו ילד. מתוך החשיבות שייחס לכל ענין שברוחניות ניצל כל רגע ורגע ללימוד תורה וקיום מצוות. את ההתמדה הזו המשיך ללא לאות לכל אורך ימי חייו, תמיד למד, תמיד שקד, תמיד ראוהו רכון על ספרי קודש ועוסק בתורה. כשישב לאכול היה מנצל כל רגע ללימוד. תמיד ישב עם ספר. בשיחותיו עם אשתו הרבנית ע"ה, הם למדו ביחד ספרי מוסר הקרובים ללב, כגון ספר מנורת המאור. כן למדו נביאים כתובים פרקי אבות, ובליל שבת אחר הסעודה חומש רש"י. לפני השינה היה מורגל בלימוד ספרי עיון מיוחדים אשר

מותירים צורך להוסיף ולחשוב. היו לו ספרי 'קהלות יעקב', 'פרי יצחק', 'מקדש דוד' ועוד, כדי שיוכל לחשוב בשעת השינה בלימוד. כשקם באמצע הלילה, היה נוטל ידיו ויושב ללמוד בלי ביטול של רגע. בנסיעה היומיומית לשיבה מביתו, נסיעה שארכה כחמש דקות, היתה לו קביעות בחברותא. הם למדו מסכת בכורות והספיקו לסיים אותה כמה פעמים. באחת מנסיעות אלו נשכחה הגמרא. הגרי"ז לא רצה לבטל את הקביעות. "במה מדליקין ודאי אתם יודעים בעל פה", אמר לחברותא, והם למדו באותה נסיעה "במה מדליקין".

תפלה מיוחדת היה מתפלל רבינו "שלא יבוא זמן שבו לא יוכל להיות שקוע בלימוד". מבחינתו זה הגרוע מכל! על זה התכוין בתפלת "אל תשליכנו לעת זקנה".

עוד מספר נכדו הגר"א עהרנטרייא שליט"א: זקני זצ"ל ברוב קדושתו לא ידע איך הוא עצמו נראה. פעם ראה תמונה שצולמה בשמחת חתונה של אחד מצאצאיו, כשראה את עצמו בתמונה שאל מיהו היהודי הזה? הוא נראה ערליכער יוד!... פעם כשעלה במדרגות לאולם שמחות, ולמעלה היתה מראָה גדולה, כשהגיע למעלה הושיט את ידו ל"מראה", בחשבו שמישהו בא לקראתו... הוא גם לא הכיר ב"צורתא דזוזא". בכל לילה טרם עלה על משכבו היה משלשל מעות לקופת רמבעה"נ, ואאמו"ר (חתנו הגרמ"צ עהרנטרייא זצ"ל) היה מכין לו את המעות, כי הוא לא הבין כלל בצורת מטבע.

(מתוך גיליון 'שבת בשבתו' שע"י קהל מחזיקי הדת אנטוורפן)

על דא ועל הא

"אז מה, בגלל זה אני לא בעל חסד?! בגלל זה אין לי מידות טובות?! ככה לזרוק את כל הדברים הטובים שלי, בשביל איזו שטות?! אני לא מבין איך קורה לי הדבר הזה!"

במלחמה של הצדק מול המידות, שם רואים אם אתה יהלום אמיתי!

למה שהייתי בישיבה. אני לא רוצה להתגאות יותר מדי, אבל כדי שתבין את העניין אני חייב קצת להסביר על עצמי... בקיצור, לא חושב שאני רואה בסביבתי הקרובה מישהו יותר מוצלח ממני (סליחה שאני מסמיק... אבל שוב, לצורך העניין). מי הם הגיסים שלי? לומדים אמנם, אבל לא כאלו שממש כולם מתפעלים מהם. והאחים שלי? אכן נקראים מיוחדים, אבל בינינו, גם הם מודים שאני היהלום.

"וכל ההקדמה הזאת היא רק להסביר, שאני לא מבין איך?! איך יכול להיות שמי שקיבל את הצעות השידוכים הכי טובות (וזה הוכחה טובה למה שהסברתי), איך יתכן שאחרי שנתיים של נישואין עדיין לא מעריכים אותי כראוי!"

"אתן לך דוגמא קטנה. איך יתכן שהיא לא מבינה, שאחרי המאמץ המוחי שלי, מאמץ גדול ללמוד כמו שצריך בכולל בסדר

מאת: הרב יוחנן גליק

ברגע שהוא נכנס אלי לחדר, כבר ראיתי על הפנים שלו את המתח והכעס שהצטברו אצלו. לא לקח יותר מכמה דקות היכרות ראשונית, והוא כבר 'הפציץ' מכל הבא ליד...

"תגיד לי אתה, כבעל נסיון, איך יתכן שהבחור שהיה נחשב הכי טוב בשיעור שלו (או אולי אפילו בכלל בישיבה), ביום בהיר אחד, הופכים אותי פתאום לכזה גרוע..."

"כולם יודעים שאני בעל מידות מיוחד..."

אין אחד שלא מכיר את השקיעות שלי בלימוד, אני לא מאלה שבאים סתם ככה לכולל. אני מנצל את הזמן כמו שצריך...

"אין מעשה חסד שמישהו זקוק ואינו פונה אלי..."

"והאמת, בכוילל, כולם יודעים להעריך אותי!"

"בעצם", המשיך ואמר, "המצב שלי כרגע הוא בדיוק המשך

הוא הסתכל עלי. "אני ממש לא מבין... איך? מה שייך?"
ואני התעקשתי.
באמת נגיד שאתה צודק, אתה לא האשם. אבל מישהו החליט
שאתה כן אשם, שאתה לא בסדר. אז מה הבעיה? למה זה אמור
כ"כ להרתיח אותך?
אבל בעיקר, למה חייבים להגיב?
מה קורה אם מישהו מאשים אותך שלא בצדק?
למה העולם מתהפך?
למה אתה לא יכול לומר לעצמך - הצד שמולי חושב כך ואני
חושב הפוך? ברור לי שהצד שלי צודק. בסדר. אין מה לעשות.
למה מלחמת העולם הזאת? - שאלתי שוב
"קשה לי להסביר", אמר. "אני לא עומד בזה כשמאשימים
אותי בסתם דברים".
ואז אמרתי לו: אני רוצה לדבר קצת על מידת החדש שיש לך.
חסד זה חסד תמיד, אבל יש חסד של רמה אחרת.
זו לא חכמה לעזור ולעשות חסד למי שיהלל אותך כל היום.
המידות הטובות ומידת החדש האמיתית שלך, נבחנות אצל
הקב"ה כשאתה עומד מול סיטואציה ש'מפוצצת' אותך.
בדיוק ברגע הזה, כשמאשימים ומטיחים בך דברים שבעיניך
אינם נכונים כלל, בוא נראה אותך מפעיל אז את כל המידות
הטובות שלך ואומר, אני לא חייב להגיב ולהתווכח ולהראות את
יושרי.
ברגעים כאלו אנחנו רוצים לראות את מידת החדש שלך, שלא
לפגוע בשני. תתאפק ואל תסביר לצד שכנגד כמה הוא טועה.
אל תראה לצד שכנגדך כמה הוא טועה ואתה צודק.
אל תנסה להסביר כלום.
פשוט תתאפק.
תתאפק - גם שאתה יודעו ברור שהצדק לא ייעשה.
תתאפק ותמשיך למצוא את הדרך להמשיך הלאה.
כאן ברגע זה הקב"ה מחכה למידות ומעשי החדש שלך.
כאן, דווקא בשעה זו, אנחנו רוצים לראות את 'היהלום'.
אל תהיה 'יהלום' כשעשית משהו טוב וכולם מהללים
ומשבחים אותך. תהיה 'יהלום' כשמטיחים בך דברים בלתי
מוצדקים.
כן כן, אז רואים אם אתה יהלום.
לא הצדק הוא היהלום, המידות הן היהלום.
ובמלחמה של הצדק מול המידות, שם נבחן היהלום. שם
רואים אם הוא נוצץ או לא.
ובקשר למנוחה בצהריים, עוד נדבר... (רק תתחלף חצי יום
אחד עם נוות ביתך בשמירה על התאומות, ואז נדבר)
(מתוך עלון שלווה בארמנותיך)

א', אני קצת מותש בצהריים, ואני זקוק לארוחה טובה וללכת
לנוח קצת, ולא להתחיל לטפל בתינוקות? (כן, נולדו לנו תאומות,
הן דורשות טיפול צמוד).
"אז מה, בגלל זה אני לא בעל חסד? בגלל זה אין לי מידות
טובות? אני הגרוע?"
"אני לא מבין איך זה קורה דווקא לי."
"אבל נעזוב את זה, כי אומרים לי שצריך ללמוד להבליג."
"טוב, אז אני משתדל להבליג, אבל אני ממש לא מבין איך
וכיצד יתכן שאני צריך להבליג גם כשמאשימים אותי בכל מיני
דברים, גם כשברור כשמש שאני לא אשם!
"איך יכול להיות שמאשימים מישהו שברור לכולם
שלא הוא האשם?"
"זה דבר שמוציא אותי מדעת!!!"
איך יתכן שתופסים איזה שטות קטנה, איזו מילה קטנה
שאמרת בכעס (יש לי מספיק סיבות), או למשל למצוא איזה
חוסר התחשבות מצדי במשהו קטן, ולהפוך את זה למשהו נוראי
ולהאשמה ברורה שהנה, תראה מה אתה עושה, תראה מה אתה
גורם. אתה מחריב את העולם!! ממש ככה
"מה עשיתי בסך הכל? (וסליחה, לא ממש התכוונתי)
"מה, רק אני אשם? ומה עם כל המילים שנאמרו לי בחזרה?
"להגיד עלי שהתנהגותי לא מראה על 'מידות טובות', זה
מוציא אותי מכלי!!
"ככה לזלזל?"
"ככה לזרוק את כל הדברים הטובים שלי, בשביל איזו שטות?
"מה הולך כאן? אני פשוט לא מבין!
"אני מודה, אולי דיברתי חריף מדי. בסדר, כל אחד יכול
להחליק פעם או יותר, אבל על מה הבלאגן?
"היכן ההערכה ליהלום שמסתובב בבית?"
◆◆◆
כך נמשך המונוולוג הזה עוד ועוד...
ואז שאלתי אותו שאלה קטנה:
למה באמת כל כך מוציא אותך משלוותך כשמאשימים אותך
במשהו שאתה בטוח שלא אתה האשם?
"מה זאת אומרת?! זה דבר שמקפיץ לי את כל העצבים.
להאשים אותי סתם? איך אפשר? איך אפשר להאשים מישהו
סתםסתםסם."
אני לא מצדיק, אמרתי לו, אני רק אומר - בוא נגיד שאתה
צודק ב-100%. אבל למה זה כ"כ מוציא אותך משלוותך? למה
אתה אמור לאבד עשתונות, ולא יכול לתת לזה לעבור מעל
הראש? למה זה כ"כ מרתיח אותך?

 רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

ה'חפץ חיים' בדק ומצא: בדקה אחת אפשר לומר 200 מילים, ואם כן בכמה שעות יכול האדם לומר כמה אלפי תיבות של תורה, שכל אחת היא מצווה בפני עצמה!

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

ברוך הוא. ב'ביאורים ומוספים' מביאים שכן פסק גם במשנ"ב (קנה סק"ט), שמי שאינו יכול ללמוד הלכות ואינו מבין בהן - ילמד כל מה שיועד.

עוד מציינים ב'ביאורים ומוספים', כי מדברי ה'חפץ חיים' כאן משמע שמי שלומד ללא הבנה אינו מקיים מצוות תלמוד תורה, אולם במשנ"ב (שם) כתב בשם שו"ע הגר"ז, שכל זה הוא בתורה שבעל פה, אבל תורה שבכתב - כל שמוציא בשפתיו נחשב לו ללימוד. מאידך, בפמ"ג משמע שגם מקרא צריך להבין, וכן נוקט האשל אברהם (בוטשאטש) וכן משמעות המשנ"ב במקום אחר (סי' נ סק"ב). ומכל מקום, גם לגבי לימוד תורה שבעל פה, כתב בשו"ע הרב שיש לאדם לעסוק גם בדברים שאינו מבין מקוצר דעתו, ולעיתים לבוא יזכה להבין! וכן כתב בספר חסידים. והחיד"א כתב, שמה שאמר שהלומד ואינו מבין אין נחשב לו ללימוד, כל זה רק כשאינו משתדל להבין, אולם אם משתדל ואינו מבין נחשב כקיום מצוות תלמוד תורה.

וכותב עוד ה'חפץ חיים', שבכל תיבה ותיבה של לימוד התורה מקיימים מצוות עשה בפני עצמה, "ואם לומד פרק משניות או דף גמרא, הוא מקיים כמה מאות מצוות!". וב'ביאורים ומוספים' מביאים כי בספרו 'תורת הבית' כותב ה'חפץ חיים' כי בדק בשעון ומצא שבדקה אחת אפשר לומר מאתיים מילים, ואם כן בכמה שעות יכול האדם לומר כמה אלפי תיבות של תורה, שכל אחת היא מצווה בפני עצמה! ומכל זה עולה גודל ההפסד של אדם העוסק בדיבורי לשון הרע, או אפילו בשיחה בטלה, שמפסיד כמה מאות ואלפי מצוות שהיה יכול לקיים באותו זמן.

בסעיפים יא-יב מהפתיחה (עשין), אנו למדים על עוד שתי מצוות עשה שאדם מבטל על ידי דיבורי לשון הרע ורכילות:

(א) מצוות עשה של "את ה' אלקיך תירא". גדר מצווה זו - כמובא ב'ביאורים ומוספים' בשם ה'חנינוך' - הוא בשניים: מצווה כללית שקיומה במחשבה בכל עת ועונה; וכן מצווה מיוחדת בעת שבא נסיון לידו, שאם לא שת אז ליבו לירוא את ה' עובר ומבטל עשה זה. ולעומת זאת, אם עומד בניסיון בגלל יראת ה' יתברך, כותב רבנו יונה שלא רק שלא ביטל את העשה, אלא אף מקבל שכר כאילו קיים את העשה, כדברי חז"ל "ישב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצווה" - דהיינו שמקבל שכר על מצוות עשה של את ה' אלקיך תירא.

(ב) בעת סיפור לשון הרע ורכילות מבטל מצוות עשה של לימוד תורה. ומבואר בירושלמי (פ"א דפאה) שכל המצוות אינן שוות לדיבור אחד מן התורה; וכן להיפך - עונש ביטולה שקול כנגד כל העונות, כדברי חז"ל (איכה רבה פתיחתא ב): "ויתר הקב"ה על עוון ע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים ולא ויתר על עוון ביטול תורה". ומוסיף ה'חפץ חיים' כי מלבד ביטול העשה של לימוד התורה, עובר גם בכמה לאווין של ביטול תורה כמבואר בסמ"ג (ל"ג), וראה ב'ביאורים ומוספים' מה שהביאו בעניין זה. שמה יאמר אדם - ממילא אינני יודע ללמוד, ואם כן אינני עובר על ביטול תורה! על כך מדגיש ה'חפץ חיים' - כל אחד שייך ללימוד תורה! "אם אינו למדן, יכול ללמוד ספרים קדושים המועתקים ללשון אשכנז בזמננו, כגון חובות הלבבות ומנורת המאור וכיוצא בזה, המכניסים בלבב האדם יראתו של הקדוש

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

מי אמר את הראשי תבות המפורסמים על בל"ק - ואהבת לרעך כמוך?

פסחים דף עה

ואהבת לרעך כמוך

באהבה ואחוה, אזי 'כמוך אני ה', גם אני אנהג עמך כך. מסופר כי הרה"ק ה"אוהב ישראל" מאפטא זי"ע, ישב פעם אחת עם קהל חסידיו ואנשי שלומו ודיבר על ענין חשיבות אהבת ישראל. באמצע השיחה נענה ואמר כי בכל פרשה ופרשה שבתורה אפשר למצוא רמז לענין אהבת ישראל, והיה אז בדיחא דעתיה, והתבטא ואמר שכל מי שרוצה יכול לשאול אותו על כל פרשה שרוצה היכן הוא הרמז והוא יענה. והיות שהיתה אז פרשת בלק נענה אחד מהנוכחים ושאל היכן מרומז שם בפרשה ענין אהבת ישראל.

ענה הרה"ק מאפטא ואמר, כי זה מרומז בעצם שם הפרשה, כי בל"ק הוא ר"ת ו'אהבת לרעך כ'מוך.

שאל החסיד בתמיהה: רבי, הלא בלק כותבים בב' וק' ולא בו' ובכ'. ענה הרה"ק מאפטא ואמר, כי אכן זהו הרמז, שצריך לאהוב כל אחד ואחד מישראל כמו שהוא, ובאיזה פנים שיש לו, ובכל מדרגה שעומד, ולא משנה אם בב' או בו' ואם בק' או בכ', בכל אופן צריך לאהוב אותו ולקיים מצוות ואהבת לרעך כמוך.

(באר בשדה - שטפנשט)

לכאורה היה צריך להיות כתוב 'ואהבת רעך כמוך', מהו 'לרעך'? ופירש זאת השר שלום מבעלזא - 'את הטפל לרעך'. שהנה האותיות הבאות לאחר אותיות ר'עך' הן ש'פ'ל'. וזהו 'לרעך', שיש לנהוג כפי הרמוז באותיות הטפלות לר'עך' - בשפלות ובהכנעה, וכך תשרור האהבה.

והוסיף וביאר, שהנה מצינו שהמשיל החכם מכל אדם: 'כמים הפנים לפנים, כן לב האדם לאדם' (משלי כז יט), ולכאורה יש לתמוה, מדוע בחר שלמה המלך במים כדי לשקף 'פנים אל פנים', ולא בראי, בחלון וכדו', שהרי כבר בבית המקדש מצינו שהיו שם המראות הצובאות. אלא, הסביר ה'שר שלום', שאדם הרוצה לראות את עצמו בראי או בחלון לא צריך להתכופף ולהשפיל את עצמו לשם כך, אלא יכול לעמוד זקוף. אך הרוצה לראות עצמו במים - עליו להשפיל עצמו ולהתכופף. לימדנו אפוא שלמה המלך, שאדם החפץ לזכות באהבת ובלב הזולת, צריך להשפיל עצמו.

'ואהבת לרעך' - מפרש זקני רבי ישעיה פוקס זצ"ל בספרו 'פתח תקוה' על התורה, על דרך הדרוש - אם אתה נוהג עם רעך

שיעורים בקצרה
הרב אליהו ארונשטיין שליט"א

שיעורים בעיון
הגאון ר' חיים פרוינד שליט"א

שיעורים בכהרות
הרב אפרים סנל שליט"א

שיעורים בהרחבה
הרב נחמן שטרקמן שליט"א

שמעו ותחי נפשכם

שיעורים ע"פ סדר 'דף הכולל'

077-2222-666 שלוחה 6

24
שעות

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **דוד בוק שליט"א**
שיעורים מבוארים בלימוד התוס' על
סדר הדף היומי

שלוחה 29

הרב **חיים שמרלר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 25/26

הרב **אליה אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 21

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **מאיר שפרכר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 22

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 23/24

הר' **אברהם פוקס הי"ו**
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 131

הרב **יצחק לובינשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 28

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

האם מותר לברך שהחיינו בראש חודש אב?

שבת, אם רשאי לברך כבר בשעת לבישת הבגד בערב שבת, או שצריך להמתין עד לכניסת השבת, או לפחות עד לאחר קבלת שבת. ויש אומרים שגם בראש חודש אב ניתן לברך שהחיינו. וכמו כן, בברית מילה או בפדיון הבן, מברכים שהחיינו. ונחלקו הפוסקים בנוגע לברכת 'הטוב והמיטיב', אם דינה כדין ברכת שהחיינו.

[שו"ע תקנא, טז, משנ"ב צח, ושעה"צ צט; ביאורים ומוספים דרשו, 117, 119 ו120]

בימי 'בין המצרים', דהיינו משבעה עשר בתמוז עד לתשעה באב, אין מברכים ברכת 'שהחיינו' על פרי חדש, או על בגד חדש, משום שאין ראוי להלל ולומר: "והגיענו לזמן הזה" על ימים רַבִּי פורענויות כאלה.

ובשבת, מברכים שהחיינו, למעט בשבת שחל בה תשעה באב. ונחלקו הפוסקים בנוגע לברכת שהחיינו על בגד חדש שלובש לכבוד

סכנת 'קטב מרירי' בימי בין המצרים

ונחלקו הפוסקים בנוגע להליכה ביחידות, אם הכוונה דווקא להליכה שלא במקום ישוב, כגון בדרך העוברת מעיר לעיר ולא מצויים בה בני אדם, או אף במקום ישוב. והפוסקים ציינו דברים נוספים שיש בהם סכנה, אשר ראוי להימנע מהם בימים אלו, ולפחות ב'תשעת הימים', כגון טיסה או טיפול רפואי מסוכן.

[שו"ע תקנא, יז, ומשנ"ב קב-קג; ביאורים ומוספים דרשו, 124-128]

בימי 'בין המצרים', קיימת סכנה יתירה להינזק מַשְׁד המכונה 'קטב מרירי', ולכן הזהירו חכמינו ז"ל שלא ללכת ביחידות בשעות מסוימות ביום, ושלא לצעוד במקום העובר בין 'שמש' לצל, וכן שלא להכות את הבנים ואת התלמידים אף במקרה שהדבר מותר בשאר ימות השנה מחמת התועלת לחינוכם; מפני שפעולות אלו עשויות להחיש את הנזק, חלילה.

איסור בשר זריבוי תבשילים בסעודה המפסקת

הקודמת לאבילות שבתשעה באב, והאונן אסור בבשר וביין. וכן אסור לאכול בסעודה זו יותר מתבשיל אחד, משום שאכילה כזו היא דרך חשיבות, כבוד ועונג. ואף בשתיית משקאות יש למעט מהכמות הרגילה; אך בשתיית מים, אדרבה, אין למעט, כדי להתכוון כראוי לצום.

[שו"ע תקנב, א, ומשנ"ב א, ג רד; ביאורים ומוספים דרשו, 1, 3 ו4]

בערב תשעה באב לאחר חצות, אוכלים 'סעודה המפסקת', דהיינו שבסיומה פוסקים מלאכול ומתחילים לצום. ואסור לאכול בשר ולשתות יין בסעודה זו, ואיסור זה הוא מעיקר הדין, מדברי חכמינו ז"ל, והוא חמור מאיסור אכילת בשר ושתיית יין ב'תשעת הימים', שהוא רק מנהג.

וטעם האיסור, כדי להרבות באבילות ובצער על חורבן בית המקדש, וכן משום שהסעודה המפסקת היא כשעת 'אנינות',

* מנהג ישראל שלא לרחוץ במים חמים בשבוע שחל בו תשעה באב. ומנהג בני אשכנז להחמיר בכך כבר מראש חודש אב, ואף במים קרים. ואף למנהג זה, מותר לרחוץ את הפנים, הידיים והרגליים, במים קרים.

* בערב שבת 'חזון', מותר לחפוף את הראש במים חמים. והרגיל לרחוץ במים חמים בכל ערב שבת, רשאי לרחוץ גם את פניו, ידיו ורגליו במים חמים. ונחלקו הפוסקים אם מותר להשתמש בסבון.

* איסור הרחיצה ב'תשעת הימים', הוא רק כשנעשית לתענוג, אבל כשנעשית לשם הסרת לכלוך הריהי מותרת.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע נהגו בעבר להניח מקל עץ ביד הנפטר?

שכתב שלמרות שטעם זה - של הַרְמָזו לתחיית המתים - קלוש הוא, אין לזלזל במנהג או לבטלו. ויש שכתבו שגם הנוהגים כן, ניחו את המקל לצד המת, אבל לא יניחו את המקל בידו ויכפפו את אצבעותיו על המקל, משום שסכנה היא לקבור את המת כשאצבעותיו כפופות ולא פשוטות.

[משנ"ב תרכ"ו, ו, ושעה"צ י; ביאורים ומוספים דרשו, 4, 7 ו'12]

מנהג עתיק יומין בישראל, לקבור את המת בתכריכים של פשתן; וכתבו הקדמונים, שיש 'סוד גדול' בעשיית התכריכים מפשתן בלבד, כיון שהם גורמים לכך שכל קטיגור הופך לסניגור. כמו כן, נהגו להדליק נר ליד מיטת המת, לכבודו. ובזמנים עברו היו שנהגו להניח מקל עץ ביד המת, לרמז שיקום בתחית המתים וישען על מקל זה; ויש מגדולי האחרונים

הדף בקצרה

(באדיבות פורטל הדף היומי)

דף עה עמוד א

- * מותר לצלות את הפסח על אסכלא מנוקבת.
- * תנור שהסיקו בקליפי ערלה וגרפו מן הקליפות ואפה בתנור פת - הפת מותרת.
- * תנור שהסיקו וגרפו וצלה בו את הפסח - אין זה צלי אש (ואסור הפסח באכילה).
- * קרבן פסח שעשה בו חתכים בכמה מקומות ונתנו על גבי גחלים - נחשב לצלי אש (לדעת רבי).
- * שריפת בת כהן שזינתה נעשית באמצעות פתילה של אבר (מתיכו וזורקו לתוך פיה).

דף עה עמוד ב

- * פרים הנשרפים - שורפים גם אם אין דשן וגם אם כבר הוצת האש ברובו של הפר.
- * רבא הקשה מדברי רבי (בעמוד הקודם) הסובר שגחלים נקראים "אש" על ברייתא שממנה משמע שגחלים לא נקראים "אש", והגמרא מביאה תירוץ של אביי (שנדחה) ותירוץ של רבא לקושיה זו.
- * מאכל חם של איסור ומאכל חם של היתר שנפלו זה על זה - לדברי הכל מאכל ההיתר נאסר.

כ"ב בשבט | רבי יעקב יצחק ב"ר אברהם צבי גלינסקי זצ"ל, ר"י נובהרדוק ומגיד מישרים

יו"ט במגילת תענית (פי"א) על שבטלה גזירתו של גסקלגס במוותו, אחר שביקש להעמיד צלם בהיכל, שמעון הצדיק שמע בת קול שאמרה "בטילת עבדתא" וכו', שהתבטלה גזירתו.

יום זה נחגג כפורים שני בליבורנו-איטליה, על הצלת הקהילה היהודית מרעידת האדמה בשנת תק"ב.

יארצייט:

תק"ב: רבי יעקב ב"ר בנימין הכהן פופרש-כ"ץ זצ"ל, ר"י ואב"ד בפרנקפורט, בעל שו"ת שב יעקב.

תרי"א: רבי שמעון ב"ר דוד אופנהיים זצ"ל, אב"ד בודפשט.

תרי"ט: רבי מנחם מנדל ב"ר יהודה אריה לייבוש מורגנשטרן זצ"ל, השרף מקוצק.

תרמ"ח: יהודה לייב ב"ר שלמה אייגר זצ"ל, בעל תורת אמת ואמרי אמת.

תר"ס: רבי יהודה לייבוש ב"ר יונה לנדא זצ"ל, אב"ד סאדיגורה ובעל יד יהודה.

תשמ"א: רבי שמעון ב"ר כליפה מימון זצ"ל, אב"ד גאבס-תוניסיה, בעל שם משמעון, אהל שם ועוד.

תשמ"ב: רבי יעקב מנחם מנדל ב"ר יהושע זאב דייטש זצ"ל, בעל חמדה גנוזה.

תשנ"ג: רבי יהודה זאב ב"ר משה יצחק הלוי סג"ל זצ"ל, ר"י מנצ'סטר.

תשע"ד: רבי יעקב יצחק ב"ר אברהם צבי גלינסקי זצ"ל, ר"י נובהרדוק ומגיד מישרים.

יארצייט המגיד מישרים הגאון רבי יעקב יצחק ב"ר אברהם צבי גלינסקי זצ"ל ר"י נובהרדוק - חדרה

אל תתערב בעניינים שלי...

הג"ר יעקב גלינסקי אמר: אם נפל לראובן כסף מהכיס וחבירו רץ אחריו ואומר לו "ר' איד, נפל לך כסף", ראובן מרוצה ואומר "תודה רבה", ואף אם חבירו יצעק עליו: "שלומז'ל שכמותך, איך נופל לך כסף?!". הוא יחייך וימשיך לדרכו, אך אם מעירים לחבר הערה ברוחניות, הוא נפגע - "אל תתערב בעניינים שלי", אך אדם צריך להעריך את הרוחניות ולהודות למי שמעורר אותו על הפסד רוחני. (להגיד - דברים - נספחות עמ' 426)

אם אדם מעיר לנו בענייני רוחניות, נשתדל שלא להפגע מהדברים אלא נקבלם ברוח טובה, ואף נודה לו על התועלת שתצמח מכך.

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה